

AB-0606

First Year B. Com. Examination

April/May – 2015

Environmental Studies

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

સૂચના : (૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
FIRST YEAR B. COM.

Name of the Subject :
ENVIRONMENTAL STUDIES

Subject Code No. : **0 6 0 6** Section No. (1, 2,.....): **Nil**

Seat No. :

Student's Signature

- (૨) પ્રશ્ન નં.-૧ ફરજિયાત છે.
(૩) જમણી બાજુનાં અક પ્રશ્નનાં પૂરા ગુણ સૂચવે છે.

૧ નીચેનાં પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

૨૦

- (૧) કયા દિવસને આંતરરાષ્ટ્રીય બાળ દિવસ તરીકે ઉજવવામાં આવે છે ?
(૨) દુકાળ પડવાનાં કારણો જણાવો.
(૩) પરિસ્થિતિવિજ્ઞાનની વ્યાખ્યા આપો.
(૪) બાયોગેસ ઊર્જા એટલે શું ?
(૫) ભારતમાં જંગલનાં મુખ્ય પ્રકારો જણાવો.
(૬) માટી (મૃદા)ની વ્યાખ્યા આપો.
(૭) BHNS અને NACOનાં લાંબા સ્વરૂપો લખો.
(૮) વિકૃત ખડકોની વ્યાખ્યા આપો.
(૯) "Google"નાં શોધકનું નામ લખો.
(૧૦) "Whats App"નાં શોધકનું નામ લખો.
(૧૧) ICDS અને ECASSનાં લાંબા સ્વરૂપો લખો.
(૧૨) તેજાબી વર્ષા એટલે શું ?
(૧૩) હવાજન્ય રોગોની યાદી આપો.
(૧૪) મેલેરીયાનાં લક્ષણો જણાવો.
(૧૫) "સ્વાઈન ફ્લુ"નાં લક્ષણો જણાવો.
(૧૬) ભારતમાં ગીચ વસ્તી ધરાવતા પ્રદેશો જણાવો.
(૧૭) કયા દિવસને વિશ્વ પર્યાવરણ સંરક્ષણ દિવસ તરીકે ઉજવાય છે ?
(૧૮) રીક્ટર સ્કેલ એટલે શું ?

- ૨ નીચેનાં પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો : (ગમે તે ચાર) ૧૬
- (૧) કુલ મુખ્ય ઉત્પાદકતા સમજાવો.
 - (૨) મૃદાનું સંરક્ષણ કરવાનાં ઉપાયો સમજાવો.
 - (૩) જૈવિક વિવિધતા સામેનાં ભયસ્થાનો સમજાવો.
 - (૪) વન્યપ્રાણીઓનાં સંરક્ષણ અંગે સરકારે લીધેલાં પગલાંઓ જણાવો.
 - (૫) સંકલિત બાળવિકાસ સેવાનાં હેતુઓ (ઉદ્દેશો) જણાવો.
 - (૬) ઈન્સેટ (INSAT) ઉપગ્રહનાં કાર્યો જણાવો.
 - (૭) વિકાસની સમસ્યાઓ જણાવો.

- ૩ ટૂંક નોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૬
- (૧) ગ્લોબલ વોર્મિંગની અસરો અને ગ્લોબલ વોર્મિંગનાં ઉપાયો સમજાવો
 - (૨) સ્થળાંતર માટેનાં જવાબદાર કારણોની ચર્ચા કરો
 - (૩) બંધોની સામાજિક અને પર્યાવરણીય અસરો
 - (૪) નિવસનતંત્રનાં ઘટકોની વિસ્તૃત સમજ આપો.

- ૪ ખાતર એટલે શું ? ખાતરનાં વિવિધ પ્રકારો સમજાવો તથા સેન્દ્રિય ખાતર અને જૈવ ખાતરની સરખામણી કરો. ૧૬

અથવા

- ૪ ખોરાક એટલે શું ? ખોરાકનાં મુખ્ય ઘટકો જણાવો તથા તેનાં કાર્યો જણાવો. ૧૬
- ખોરાકને પ્રોસેસ કરવાથી થતા લાભો અને ગેરલાભો જણાવો.

- ૫ (અ) જમીનનું મહત્ત્વ સમજાવો તથા જમીનનાં ઉપયોગો લખો. ૮
- (બ) ગુજરાત રાજ્ય પ્રદૂષણ નિયંત્રણ બોર્ડ. ૮

અથવા

- ૫ (અ) પાણીનું રીચાર્જિંગ અને સંરક્ષણ તથા ટકાઉ જલ પ્રબંધ સમજાવો. ૮
- (બ) કમ્પ્યુટરનાં પ્રકારો જણાવો. માનવજીવનમાં વિવિધક્ષેત્રે કમ્પ્યુટરની ઉપયોગિતા સમજાવો. ૮

- ૬ કુદરતી આપત્તિ એટલે શું ? આપત્તિનાં પ્રકારો સવિસ્તર સમજાવો. ૧૬

અથવા

- ૬ બિટ્ટુ : હેલો, ધ્યાનમ, ક્યાં છે તું ? હું તારી ક્યારની રાહજોઉં છું ? ધ્યાનમ: ૧૬
- હમણાં હું, “ભાગળ” પર આવેલ “ઓક્સિજન બાર”માં છું. ત્યાં હું શુદ્ધ ઓક્સિજન લઈ રહ્યો છું!! “ચિંતા ન કર, અડધા કલાકમાં કોલેજ પર આવું છું.” આ સંવાદને ધ્યાનમાં લઈને, ગુજરાતમાં હવાનાં પ્રદૂષણનાં કારણોની ચર્ચા કરો તથા તેને અટકાવવાનાં ઉપાયો જણાવો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :**
- (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
 - (2) Q. No. 1 is compulsory.
 - (3) Figures to the right indicate full marks of the question.

1 Answer the following questions : **20**

- (1) Which day is celebrated as international child-day ?
- (2) State the causes of Drought.
- (3) State the definition of Ecology.
- (4) What is Bio-gas Energy ?
- (5) State the main types of forests in India.
- (6) Give the definition of soil.
- (7) Write the long forms of BHNS and NACO.
- (8) State the definition of distorted rocks.
- (9) Give the name of the inventor of "Google".
- (10) State the name of the inventor of "Whats APP"
- (11) Write the long form of ICDS and ECASS.
- (12) What is Acid Rain ?
- (13) State the name of Air Borne diseases.
- (14) State the characteristics of malaria.
- (15) State the characteristics of Swine Flu.
- (16) State the regions of India having high population.
- (17) Which day is celebrated as World Environmental Protection day ?
- (18) What is Richter scale ?

2 Answer the following questions : (any four) **16**

- (1) Explain the gross primary production.
- (2) Explain the remedies for the conservation of soil.
- (3) Explain the threats to the Biodiversity.
- (4) Explain the steps taken by the Government for the protection of the wild-life.
- (5) State the objectives of integrated child development services.
- (6) State the functions of INSAT satellite.
- (7) State the problems of development.

- 3** Write short notes : (any two) **16**
- (1) Explain the effects of global warming and remedies of global warming.
 - (2) Discuss the reasons of migration.
 - (3) Explain the social and environmental impact of dams.
 - (4) Explain in detail about the components of ecosystem.
- 4** What is fertilizer ? Explain the different types of fertilizers. Also make the comparison between manures and bio-fertilizers. **16**
- OR**
- 4** What is food ? State the main components of food. Also state the functions of food. Also state the advantages and disadvantages of food processing. **16**
- 5** (a) Explain the importance of land. Also state the uses of land. **8**
- (b) Gujarat state pollution control board. **5**
- OR**
- 5** (a) Explain : Recharging and conservation of water. Also explain sustainable water management. **8**
- (b) State the types of computers. Explain the uses of computers in the various fields of human life. **8**
- 6** What is natural disaster ? Explain in detail the types of disasters. **16**
- OR**
- 6** Bittu : Hello! Dhyanam, where are you ? I am waiting for you for a long time. **16**
- Dhyanam : Now, I am at "Oxygen bar" at "Bhagal". I am breathing pure oxygen! So, don't worry! I am coming within half an hour at college. By considering this dialogue, discuss the causes of air pollution in Gujarat and state the remedies to prevent it.